

חדשות ועדכונים כלכליים מהעולם

המחלקה למחקר כלכלי, התאחדות התעשיינים בישראל
מאי 2023

התאחדות
התעשיינים
בישראל

תמצית המצב הכלכלי בעולם

בנקים מרכזיים בעולם ממשיכים להילחם באינפלציה באמצעות מדיניות מוניטארית הדוקה

מדד מנהלי הרכש בישראל ירד בחודש מרץ אך עדיין מעיד על התרחבות

מודי'ס שינתה את תחזית הדירוג של ישראל מחיובית ליציבה

מחירי הסחורות צפויים לרדת ב-21% בשנת 2023 עקב האטה בפעילות הכלכלית

מדד מנהלי הרכש – המשך בהתכווצות הפעילות התעשייתית העולמית, תוך האטה בקצב

מדד מנהלי הרכש בתעשייה ברחבי העולם

מדד מנהלי הרכש **העולמי** בתעשייה רשם עליה של 0.4 נקודות, ועמד בחודש מרץ 2023 על 49.6 נקודות, מה שמצביע על התמתנות בהתכווצות הייצור הגלובלי. זהו החודש השביעי ברציפות בו המדד מצביע על התכווצות, לאחר 26 חודשים רצופים של התרחבות (החל מיוני 2020). מדובר בסימן למיתון **אפשרי** לאחר הצמיחה בעולם לאורך שנת 2021 והיציאה ממשבר הקורונה. מלבד ישראל המדינה היחידה הנוספת שמעידה על התרחבות על פי המדד היא רוסיה. כמו כן, סין מעידה על קיפאון עם 50 נקודות לאחר חודש של התרחבות.

מקור: בנק הפועלים, ISM, MARKIT

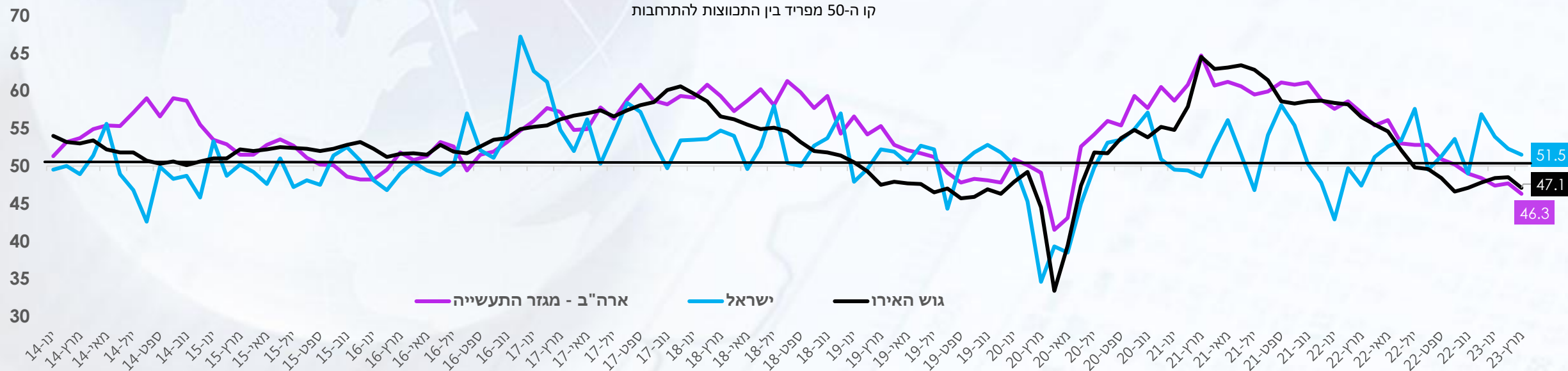

מדד מנהלי הרכש – מגמות בארה"ב, אירופה וישראל

מדד מנהלי הרכש הישראלי רשם ירידה של 0.8 נקודות במרץ והגיע לרמה של 51.5, ירידה אשר מצביעה על התמתנות בהתרחבות הפעילות התעשייתית הישראלית. מדובר בהמשך המגמה של ישראל שכן ב-3 החודשים האחרונים קיימת התמתנות מרמה של 56.9 נקודות בחודש דצמבר. מדד גוש האירו רשם ירידה של 1.4 נקודות וממשיך להעיד על מגמת התכווצות. בדומה לכך, גם מדד מנהלי הרכש בארה"ב רשם ירידה של כ-1.4 נקודות, והפעילות התעשייתית שם ממשיכה להתכווץ.

התפתחות מדד מנהלי הרכש

קו ה-50 מפריד בין התכווצות להתרחבות

מדדי המחירים לצרכן בישראל ובעולם

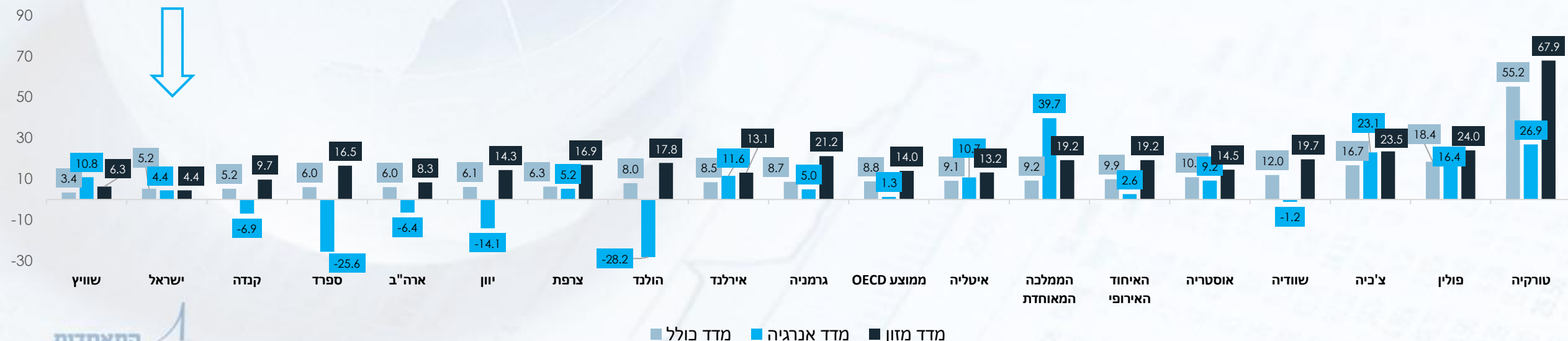

מדדי המחירים בעולם ממשיכים לעלות. אף שהאינפלציה המקומית נמצאת מעל יעד יציבות המחירים של בנק ישראל, בהשוואה בינלאומית, האינפלציה בישראל הינה נמוכה באופן משמעותי ביחס לרוב המדינות הנסקרות (שניה רק לשוויץ).

השינוי במדד הכללי בישראל עמד על 5.2% בחודש מרץ 2023 (לעומת מרץ 2022), בעוד שהשינוי הממוצע ב-OECD כמעט כפול: 8.8%. לפי תחזית ה-Economist, האינפלציה העולמית הגיעה לשיא ב-2022 עם 9.3% ומכאן תרד לרמות של כ-7% ב-2023 ו-4.5% ב-2024. טורקיה ניצבת בראש הרשימה עם רמת אינפלציה גבוהה של 55.2%, לאחר מכן פולין עם רמת אינפלציה של 18.4%.

השינויים במדד המזון ובמדד האנרגיה בישראל נאמדים כל אחד בכ-4.4% במרץ 2023 ביחס למרץ 2022. מבחינת מדד המזון מדובר בנתון הנמוך ביותר ביחס למדינות הנסקרות.

קצב שינוי מדדים - מדד כולל, מדד אנרגיה ומדד מזון
מרץ 2023 לעומת מרץ 2022 (%)

שערי ריבית - המשך העלאת הריבית ברחבי העולם

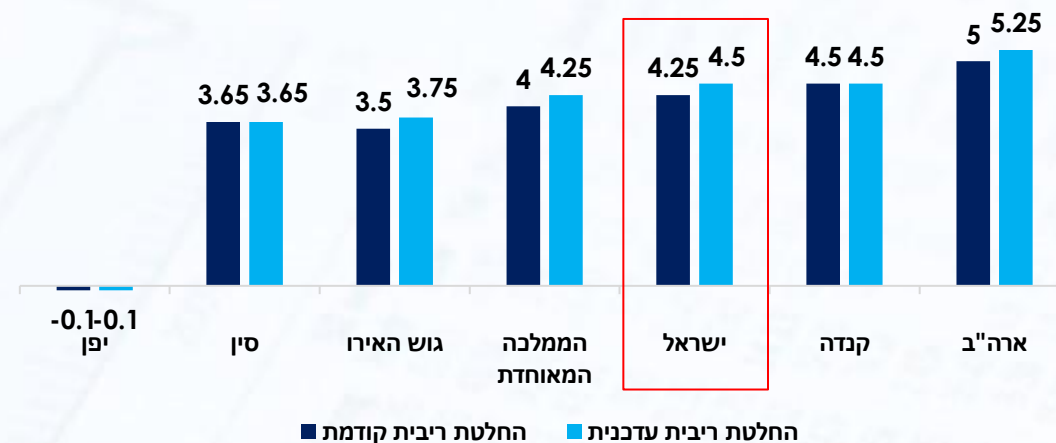
ישראל – בחודש אפריל העלה בנק ישראל את הריבית בפעם התשיעית ב-0.25 נקודות אחוז לרמה של 4.5%. לפי תחזית בנק ישראל, שיעור האינפלציה בארבעת הרבעונים הקרובים (המסתיימים ברבעון הראשון של 2024), צפוי להיות כ-3.4%, וכ-4.75% עבור הריבית המוניטרית.

גוש האירו – הבנק המרכזי של אירופה העלה את הריבית (Deposit facility) באפריל ב-0.25 נקודות אחוז לרמה של 3.75% על רקע האינפלציה הגבוהה ביבשת שנאמדת בכ-9.9% בחודש מרץ 2023 לעומת מרץ 2022.

ארה"ב – הבנק המרכזי של ארצות הברית העלה את הריבית ב-0.25 נקודות אחוז לרמה של 5.25%. במסגרת ההודעה נרמז על ידי חברי הפד כי זו עשויה להיות ההעלאה האחרונה בסבב הנוכחי.

מדינה	החלטה אחרונה	ריבית נוכחית
ארה"ב	העלאה של 0.5%	5.25%
קנדה	העלאה של 0.25%	4.5%
ישראל	העלאה של 0.5%	4.5%
סין	ללא שינוי בהודעה האחרונה	3.65%
הממלכה המאוחדת	העלאה של 0.5%	4.25%
גוש האירו	העלאה של 0.5%	3.75%
יפן	ללא שינוי מאז 2016	-0.1%

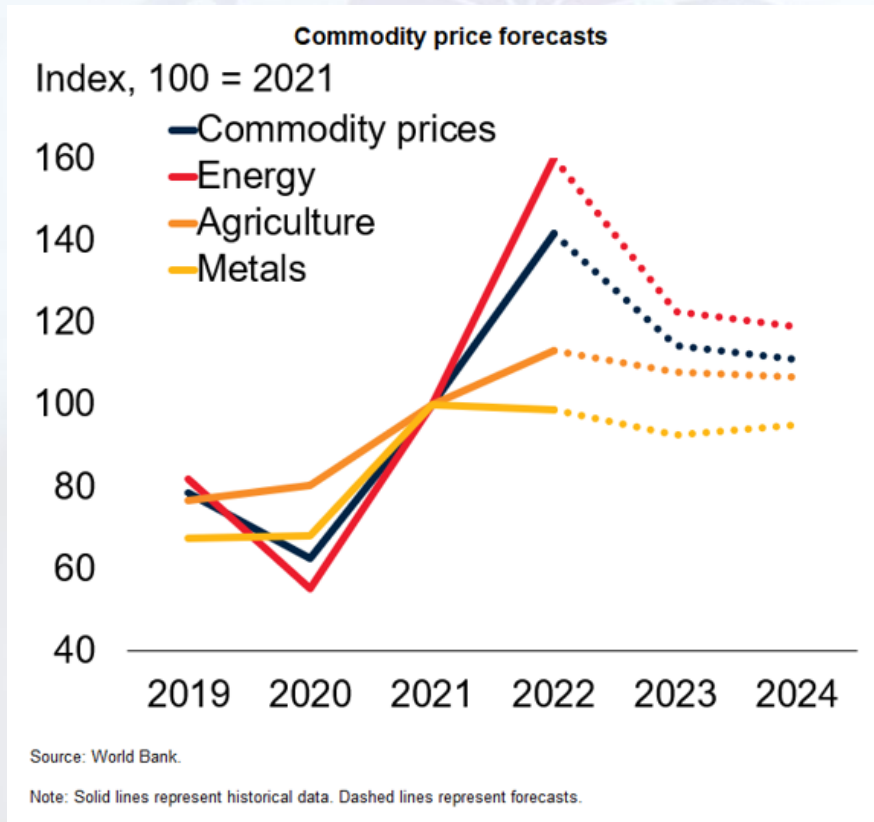
ריביות בנקים מרכזיים בעולם

הבנק העולמי פרסם את תחזית שוקי הסחורות

מחירי סחורות האנגריה, חקלאות ומתכות 2019-2024

לפי התחזית המעודכנת של הבנק העולמי, מחירי הסחורות צפויים לרדת ב-21% בשנת 2023 עקב האטה בפעילות הכלכלית (ירידה בביקושים), מזג אוויר נוח והקצאה מחדש של תזרימי הסחר בסחורות. עם זאת, קיימים גם סיכונים לתחזית: שיבושי אספקה, מתחים גיאופוליטיים ואירועי מזג אוויר שליליים שיכולים להאט את ירידת המחירים. כמו כן, מחירי הנפט צפויים להישאר יציבים במהלך 2023, עם ממוצע חזוי של 84 דולר (BBL) המשקף צמיחה חלשה יותר בכלכלות המתקדמות. נוסף על כך, מחירי הגז הטבעי ירדו, ומחירי המזון צפויים לרדת ב-8% בשנת 2023. מחירי המתכות והמינרלים צפויים להישאר יציבים לאורך השנה.

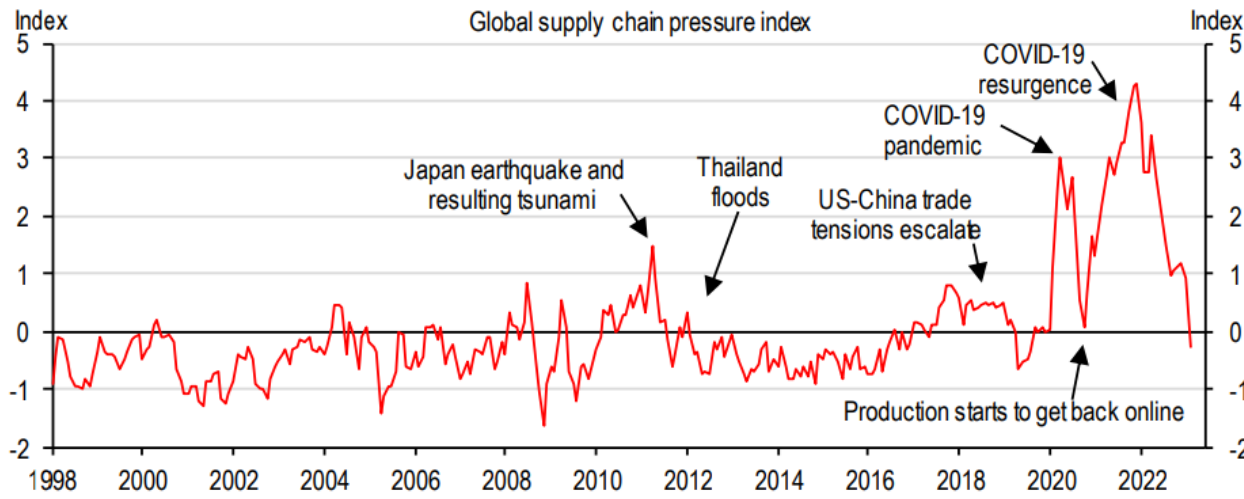
למרות הנסיגה במחירי המזון העולמיים, אינפלציית מחירי המזון המקומית נמשכת. מחירי המזון צפויים לרדת ב-8 אחוזים ב-2023 וב-3 אחוזים ב-2024.

כמו כן, מחירי המתכות והמינרלים צפויים להישאר יציבים לאורך תקופת התחזית, עם סיכונים לעלייה בטווח הארוך. מעבר מאנרגיה מבוססת דלקים פוסיליים לאנרגיות מתחדשות עשוי להעלות משמעותית את הביקוש למתכות מסוימות, בעיקר ליתיום, נחושת וניקל.

שרשראות האספקה חוזרות לקדמותן

מדד לחץ שרשרת האספקה העולמי

Source: New York Fed. Note: Index is a z-score from a number of components such as PMI supplier delivery times and shipping costs

האתגרים בשרשרת האספקה העולמית שנגרמו על ידי המגיפה מתפוגגים כעת, כך מראה מדד הלחץ העולמי של שרשרת האספקה. גם מדדי עלויות התחבורה העולמיים וגם רכיבים הקשורים לשרשרת האספקה מסקרי PMI השתפרו בחדות בתחילת 2023.

ההקלה בשרשראות האספקה היא אחד השינויים הגדולים ביותר בנוף המקרו-כלכלי בשנה האחרונה. כך לדוגמא, נמל LA-Long Beach התחיל לגבות תשלום מחברות על השארת מכולות ריקות בנמל. מדד משלוחי הספקים של ה-PMI העולמי לייצור הוא כעת מעל 50 (כלומר מעיד על התרחבות), ותעריפי המשלוח העולמיים נמוכים כעת מאשר לפני המגפה.

כמו כן, עלות המשלוח בים ירדה ב-85% בהסתכלות שנתית ברמה העולמית, ובערך 95% בבחינת העלויות מאסיה לארה"ב.

בדבר הסברים והבהרות ניתן לפנות לצוות המחלקה למחקר כלכלי

אלה גורביץ', מנהלת המחלקה למחקר כלכלי

ellag@industry.org.il

03-5198810

פלג סהר, כלכלן המחלקה

pelegs@industry.org.il